

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZY**
OGÓLNOKSZTAŁCĄCEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ I i II st.
im. H.Wieniawskiego w Łodzi

*opracowanie:
Magdalena Pacholska
Beata Radzio*

SPIS TREŚCI

I.	Wstęp	2
II.	Podstawy prawne	3
III.	Założenia programu	4
IV.	Najważniejsze obszary oddziaływań Szkolnego Programu Wychowawczego - zadania szkoły i metody pracy w poszczególnych obszarach	5
V.	Osoby odpowiedzialne za realizację programu	10
VI.	Ewaluacja programu	10
VII.	Załącznik: Harmonogram zajęć realizujących program	11

WSTĘP

Program Wychowawczy jest przeznaczony dla uczniów Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej im. H.Wieniawskiego w Łodzi. Program został opracowany w oparciu o aktualne przepisy prawa oświatowego i jest dostosowany do potrzeb rozwojowych uczniów szkoły artystycznej. Uwzględnia zadania wynikające z podstawowych funkcji szkoły, wnioski i zalecenia organów nadzorujących, wnioski Rady Rodziców, Rady Pedagogicznej oraz Samorządu Uczniowskiego. Jest dokumentem stanowiącym wytyczne do pracy wychowawczej.

Działalność wychowawcza szkoły jest zintegrowana z procesem dydaktycznym realizowanym przez wszystkich nauczycieli na zajęciach edukacyjnych oraz przez wszystkich pracowników szkoły w bezpośrednich kontaktach z uczniami. Program opisuje treści i działania skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców związane z realizacją misji wychowawczej szkoły oraz zadań w zakresie wychowania i opieki.

Program wychowawczy szkoły, szkolny zestaw programów nauczania oraz program profilaktyki tworzą spójną całość.

1. PODSTAWY PRAWNE SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWANIA

- ✓ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.)
- ✓ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.)
- ✓ Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela, z późniejszymi zmianami.
- ✓ Statut Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II st. im. Henryka Wieniawskiego w Łodzi.
- ✓ Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. ratyfikowana przez Polskę 30 września 1991 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120 ze zm.)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. (Dz. U. 2009 nr 4 poz. 17).
- ✓ Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 24 sierpnia 2011r. w sprawie sposobu prowadzenie przez publiczne szkoły i placówki artystyczne dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji. (Dz. U. 2011 nr 187 poz. 1118).
- ✓ Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 sierpnia 2013r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w publicznych szkołach i placówkach artystycznych. (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 993).
- ✓ Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 31 sierpnia 2005 r. w sprawie ramowych statutów publicznych szkół i placówek artystycznych.
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno -pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach. (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 532).
- ✓ Europejska konwencja praw człowieka z 3 września 1953r.
- ✓ Ustawa o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży z dnia 7 stycznia 1993 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 17 poz. 78; z późn. zm.)
- ✓ Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.
- ✓ (Dz. U. Nr 11 z 13 lutego 2002 r., poz. 109 Tekst jednolity ogłoszony 25 stycznia 2002 r.)
- ✓ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego.
- ✓ – art. 572 (Dział II, rozdział 2) (Dz. U. 1964 nr 43 poz. 296; z późn. zm.).
- ✓ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego
- ✓ – art. 304 (Dz. U. 1997 nr 89 poz. 555; z późn. zm.).
- ✓ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- ✓ (Dz. U. 2005 nr 180 poz. 1493; z późn. zm.).
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. (Dz. U. 2003 nr 26 poz. 226).
- ✓ Krajowy Program Zapobiegania Niedostosowaniu Społecznemu i Przystępczości wśród Dzieci i Młodzieży. Przyjęty przez Radę Ministrów 13 stycznia 2004 r.
- ✓ Rządowy program na lata 2014-2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”;
- ✓ Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 2 lipca 2014 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego w publicznych szkołach artystycznych.

Szkolny program wychowania stanowi załącznik do statutu szkoły, a ponadto jest dokumentem ściśle związanym ze szkolnym systemem nauczania (który zawiera treści wychowawcze) oraz wewnątrzszkolnym systemem oceniania, razem z nimi tworząc wizję szkoły oraz jej absolwenta.

2. ZAŁOŻENIA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWANIA

Podstawę niniejszego programu wychowania stanowią następujące założenia:

1. Zadaniem szkoły jest wspieranie wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia - zakres oddziaływań wychowawczych obejmuje zatem: rozwój poznawczy, emocjonalny, moralny i społeczny ucznia, jego wychowanie estetyczne oraz zdrowotne i ekologiczne; szkoła prowadzi również pozalekcyjną działalność opiekuńczą (świetlica szkolna, stołówka, bursa);
2. Skuteczność programu wychowawczego szkoły w dużej mierze zależy od form jego realizacji - uczeń powinien mieć prawo do współtworzenia takich metod, które zwiększą efektywność oddziaływań wychowawczych;
3. Szkoła nie jest jedynym kręgiem oddziaływań wychowawczych - proces wspomaganie rozwoju osobowości dziecka powinien odbywać się przy współudziale środowiska dziecka, przede wszystkim - jego rodziców bądź opiekunów prawnych.
4. Wszechstronne rozwijanie osobowości ucznia w oparciu o wartości moralne i estetyczne (dobro, prawdę, sprawiedliwość, piękno) jako przygotowanie do aktywnego i twórczego życia w otaczającym go świecie,
5. Czuwanie nad prawidłowym i bezpiecznym funkcjonowaniem ucznia w społeczności szkolnej.

3. NAJWAŻNIEJSZE OBSZARY ODDZIAŁYWANIA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWANIA

- I. rozwój umiejętności poznawczych uczniów
- II. rozwój emocjonalny ucznia
- III. rozwój społeczny ucznia
 - A. życie w rodzinie
 - B. funkcjonowanie w grupie
 - C. życie w społeczeństwie
- IV. kształtowanie systemu wartości
- V. rozwój estetyczny i uczestnictwo w kulturze
- VI. działalność opiekuńcza szkoły.

Szczegółowe wytyczne dotyczące podejmowanych przez szkołę działań wychowawczych można odnaleźć w opracowanym i realizowanym co roku harmonogramie działań dydaktyczno - wychowawczych szkoły ustalanych oddzielnie dla każdego stopnia szkoły i dostosowanym do wieku oraz możliwości uczniów.

I. ROZWÓJ UMIEJĘTNOŚCI POZNAWCZYCH UCZNIA

ZADANIA SZKOŁY:

1. Budzenie ciekawości poznawczej;
2. Rozwijanie umiejętności twórczego myślenia;
3. Kształtowanie umiejętności selekcji, syntezy i analizy;
4. Kształtowanie umiejętności korzystania ze źródeł informacji;
5. Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów i ich twórczym wykorzystywaniu;
6. Motywowanie do poszukiwania prawdy;
7. Budzenie i rozwijanie prawidłowej motywacji uczenia się.
8. Przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym.

FORMY REALIZACJI:

1. Organizowanie konkursów przedmiotowych oraz konkursów, popisów, przeglądów artystycznych; umożliwianie uczniom brania udziału w takich przedsięwzięciach;
2. Indywidualna praca z uczniem, uwzględniająca jego potrzeby oraz możliwości intelektualne;
3. Stymulowanie aktywności twórczej poprzez prezentacje osiągnięć uczniów;
4. Stosowanie aktywizujących metod pracy na lekcjach wszystkich przedmiotów;
5. Przystosowanie czytelnicze i informatyczne uczniów.
6. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości uczniów

II. ROZWÓJ EMOCJONALNY UCZNIA

ZADANIA SZKOŁY:

1. Podejmowanie działań umożliwiających uczniowi samopoznanie i samoocenę;
2. Rozwijanie umiejętności akceptacji siebie;

3. Kształtowanie umiejętności trafnej oceny własnych zachowań;
4. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania i nazywania uczuć i stanów psychicznych;
5. Rozbudzanie wrażliwości;
6. Umożliwianie przeżywania doświadczeń osobistych.

FORMY REALIZACJI:

1. Sprawowanie indywidualnej opieki nad dziećmi ze szczególnym uwzględnieniem uczniów dysfunkcyjnych oraz wymagających indywidualnego traktowania ze względu na deficyty emocjonalne oraz intelektualne;
2. Stosowanie niekonwencjonalnych, aktywizujących metod pracy na lekcjach wychowawczych;
3. Dostarczanie uczniom informacji zwrotnych oraz uczenie ich udzielania;
4. Diagnozowanie samopoczucia uczniów w grupie, w klasie, w szkole;
5. Organizowanie indywidualnych i klasowych spotkań z psychologiem i pedagogiem szkolnym;
6. Współpraca z poradniami specjalistycznymi;
7. W zależności od potrzeb – prowadzenie dokumentacji wychowawczej zawierającej spostrzeżenia dotyczące postaw i zachowań uczniów.

III. ROZWÓJ SPOŁECZNY UCZNIA

A. ŻYCIE W RODZINIE

ZADANIA SZKOŁY:

1. Kształtowanie umiejętności obserwacji i oceny zjawisk interpersonalnych w swojej rodzinie; wzmocnienie prawidłowych relacji dziecka z rodziną;
2. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności: za podejmowane decyzje;
3. Wzbudzanie szacunku do wartości i tradycji rodzinnych;
4. Przygotowanie do życia w rodzinie - przybliżenie zagadnień życia płciowego człowieka;
5. Integrowanie wychowawczych działań szkoły i rodziny.

FORMY REALIZACJI:

1. Praca wychowawcza w oparciu o analizę różnorodnych wytworów kultury;
2. Ukazywanie wartości rodziny w życiu osobistym człowieka;
3. Analizowanie podłoża i rodzaju konfliktów rodzinnych oraz podejmowanie prób ich rozwiązania;
4. Przybliżanie uczniom problemów wieku dorastania podczas zajęć na godzinach wychowawczych, lekcjach biologii, religii;
5. Współpraca nauczycieli, pedagoga i psychologa szkolnego z rodzicami.

B. FUNKCJONOWANIE W GRUPIE

ZADANIA SZKOŁY:

1. Budowanie poczucia przynależności do grupy, klasy, szkoły;
2. Integrowanie zespołu klasowego, tworzenie pozytywnego klimatu emocjonalnego i rozwijanie umiejętności pracy w grupie;
3. Kształtowanie praktycznej umiejętności skutecznej komunikacji;

4. Kształtowanie postaw wzajemnej akceptacji;

FORMY REALIZACJI:

1. Rozwój grupy poprzez współdziałanie i współtworzenie oraz współodpowiedzialność za wykonane zadania;
2. Umożliwianie uczniom wchodzenia w różne role - koordynatora, inicjatora, wykonawcy;
3. Organizowanie wspólnych wyjść, wycieczek i wyjazdów;
4. Określanie charakteru zespołu poprzez ustalanie wspólnych zainteresowań grupy i ich rozwijanie;
5. Podejmowanie wspólnych akcji na terenie szkoły;
6. Wspieranie inicjatyw uczniów (gazetka szkolna, gazetki klasowe);
7. Współpraca z psychologiem/pedagogiem szkolnym oraz poradniami specjalistycznymi;
8. Rozwiązywanie problemów i konfliktów w zespołach klasowych;
9. Wprowadzenie niekonwencjonalnych, aktywizujących uczniów metod integrowania klasy.

C. ŻYCIE W SPOŁECZEŃSTWIE

ZADANIA SZKOŁY:

1. Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej, ojczyzny, społeczności europejskiej;
2. Wdrażanie do tworzenia więzi międzyludzkich w regionie, ojczyźnie, Europie i w świecie;
3. Kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych,
4. Wpajanie szacunku do tradycji i historii oraz symboli narodowych;
5. Powiązanie tradycji narodowych z tradycjami rodzinnymi, motywowanie do poznania dziejów przodków;
6. Kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za tworzenie wizerunku swego regionu i kraju;
7. Rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów o charakterze społecznym;
8. Kształtowanie umiejętności trafnej oceny zjawisk społecznych;
9. Wdrażanie do samorządności.

FORMY REALIZACJI:

1. Wprowadzanie elementów wychowania regionalnego na lekcjach różnych przedmiotów (język polski, historia, geografia, historia muzyki, plastyka);
2. Organizowanie konkursów o charakterze regionalnym;
3. Poznawanie dziejów narodu i regionu poprzez rozmaite działania, np. wywiady, inscenizacje, audycje literacko - muzyczne, osądy bohaterów historycznych i literackich;
4. Organizowanie wycieczek programowych;
5. Organizowanie spotkań z ciekawymi ludźmi z regionu;
6. Poznawanie dorobku kulturowego najbliższego środowiska („małej ojczyzny”);
7. Wychowywanie w duchu poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata;
8. Wdrażanie do kultury języka.
9. Nauka i wdrażanie savoir-vivre'u.

IV. KSZTAŁTOWANIE SYSTEMU WARTOŚCI

ZADANIA SZKOŁY:

1. Rozwijanie umiejętności rozróżniania dobra i zła, prawdy i fałszu oraz uczenie właściwego odnoszenia się do tych kategorii;
2. Kształtowanie postaw opartych na tolerancji oraz szacunku do drugiego człowieka;
3. Wychowywanie w kategoriach "być", a nie tylko "mieć";
4. Rozwijanie walorów pracowitości, rzetelności, wytrwałości, odwagi, cierpliwości i uczynności;
5. Kształtowanie umiejętności formułowania i wyrażania własnych poglądów;
6. Wskazywanie autorytetów;
7. Uczenie poszanowania mienia szkolnego i publicznego;
8. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za siebie i za drugiego człowieka oraz obowiązku niesienia pomocy potrzebującemu;
9. Kształtowanie postaw zgodnych z zasadami kultury osobistej.

FORMY REALIZACJI:

1. Uświadamianie uczniom, co to jest dobro i zło, prawda i fałsz; pokazywanie norm moralnych przyjętych w otoczeniu;
2. Podawanie przykładów dobrego i złego postępowania na podstawie utworów literackich, filmów oraz obserwacji wydarzeń z życia codziennego, również klasy i szkoły;
3. Wdrażanie do przestrzegania norm obowiązujących w społeczeństwie; umożliwianie dokonania oceny postępowania swojego i innych;
4. Zainteresowanie literaturą, sztuką, filmem wyzwalającymi w człowieku pozytywne odruchy, takie jak dobroć, prawdomówność, uczciwość, współczucie;
5. Organizowanie prac na rzecz szkoły, najbliższego otoczenia, miasta, regionu.

V. ROZWÓJ ESTETYCZNY I UCZESTNICTWO W KULTURZE

ZADANIA SZKOŁY:

1. Zapoznavanie z tradycjami narodowymi, religijnymi, rodzinnymi;
2. Kształtowanie umiejętności odczytywania różnorodnych tekstów kultury;
3. Zapoznavanie z kulturą duchową i dorobkiem kulturowym narodu;
4. Pomoc w określaniu przez ucznia jego relacji do tradycji i współczesności;
5. Kształtowanie umiejętności oceny zjawisk kulturowych i przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w kulturze.
6. Kształtowanie umiejętności dostrzegania piękna w szkole, w środowisku bliższym, dalszym, w świecie;
7. Wyrabianie szacunku do piękna;
8. Zwracanie uwagi na estetykę zachowań, ubioru; budzenie troski o piękno (np. klasy, szkoły, środowiska);

FORMY REALIZACJI:

1. Przygotowywanie popisów, koncertów, audycji i przesłuchań, konkursów, spektakli, itp.;
2. Organizowanie spotkań z artystami, także absolwentami szkoły;

3. Prezentowanie przez uczniów własnej twórczości;
4. Aktywne uczestnictwo w życiu kulturalnym miasta i regionu;
5. Organizowanie i oglądanie wystaw prezentujących polski i europejski dorobek kulturowy;
6. Organizowanie wyjść do opery, filharmonii, teatru, kina, muzeów i galerii;
7. Czytanie różnorodnych tekstów kultury i ich interpretowanie;
8. Podtrzymywanie narodowych, regionalnych i szkolnych tradycji.
9. Organizowanie działań zmierzających do poprawy wizerunku estetycznego pracowni, szkoły;
10. Praca twórcza uczniów na lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych.

VI. WYCHOWANIE ZDROWOTNE I EKOLOGICZNE

ZADANIA SZKOŁY:

1. Kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych, higienicznych, żywieniowych;
2. Promowanie zdrowego stylu życia;
3. Przekazywanie modeli aktywnego spędzania wolnego czasu;
4. Kształtowanie postawy szacunku do środowiska naturalnego i troski o Ziemię.

FORMY REALIZACJI:

1. Prezentacja prac plastycznych i plakatów promujących zdrowy tryb życia;
2. Włączanie się do ogólnopolskich akcji profilaktycznych i społecznych;
3. Współpraca z psychologiem, pedagogiem szkolnym;
4. Współpraca z organizacjami ekologicznymi i prozdrowotnymi;
5. Integracja działań wychowawczych szkoły i domu;
6. Ukazywanie sposobów zapobiegania degradacji środowiska naturalnego;
7. Organizowanie programów artystycznych i akcji o charakterze ekologicznym;
8. Sprawowanie podstawowej opieki medycznej nad uczniami przez pielęgniarkę szkolną.

VII. DZIAŁALNOŚĆ OPIEKUŃCZA SZKOŁY

ZADANIA SZKOŁY:

1. Otoczenie ucznia opieką podczas pobytu w szkole;
2. Praca indywidualna z uczniem.

FORMY REALIZACJI:

1. Funkcjonowanie na terenie szkoły świetlicy oraz bufetu;
2. Stworzenie uczniom możliwości otrzymania stypendium artystycznego, socjalnego, wyprawki szkolnej, kolonii itp.;
3. Dla uczniów spoza Łodzi - sprawowanie opieki przez bursę

4. OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ:

- dyrektor/ wicedyrektorzy szkoły
- wychowawcy klas
- nauczyciele przedmiotów
- pedagog i psycholog szkolny
- rodzice/opiekunowie prawni
- pielęgniarka szkolna
- pozostali pracownicy szkoły

Realizacją szkolnego programu wychowawczego kieruje dyrektor szkoły.

5. EWALUACJA PROGRAMU

Program będzie ewaluowany w oparciu o:

- analizę dokumentacji szkolnej,
- obserwacje i wywiady,
- konsultacje,
- analizę wytworów,
- badania ankietowe.